

พฤติกรรมการณ์เรียนของนักเรียนสถาบันปอเนาะ ในกรุงเทพมหานคร

Learning Behaviors of Students in Pondok Institutions in Bangkok Metropolis

อรวิร์ บุญชม Orawee Boonchom*

ชุตินา วัฒนะคีรี Chutima Vattanakeeree**

วีณา ชุ่มบัณฑิต Weena Sumbandit***

ภัทสวา มหาจันทร์ Pattarapon Maharkan***

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการณ์เรียนของนักเรียนสถาบันปอเนาะในกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการณ์เรียนของนักเรียนสถาบันปอเนาะในกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ และระดับชั้น 3) เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ในสถาบันปอเนาะ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนสถาบันปอเนาะในกรุงเทพมหานคร รวม 12 แห่ง จำนวน 296 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามพฤติกรรมการณ์เรียนของนักเรียนสถาบันปอเนาะในกรุงเทพมหานคร รวม 12 แห่ง โดยใช้กรอบแนวคิด LASSI (Learning and Study Strategies Inventory) และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติ Simple t-test ค่าความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA และการวิเคราะห์เนื้อหา Content Analysis จากแบบสัมภาษณ์

* นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

** อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

*** อาจารย์ประจำวิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนสถาบันปอเนาะในกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยรวมนักเรียนมีพฤติกรรมอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนด้านกระบวนการรวบรวมข้อมูลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านทัศนคติหรือเจตคติในการเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 2) การเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนสถาบันปอเนาะในกรุงเทพมหานคร เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนเพศหญิง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และมีความวิตกกังวลมากกว่านักเรียนเพศชาย และเมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า นักเรียนที่มีอายุระหว่าง 14 ถึง 19 ปี มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเรียน แตกต่างจากนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 20 ถึง 30 ปี และเมื่อจำแนกตามระดับชั้น พบว่า พฤติกรรมของนักเรียนสถาบันปอเนาะในกรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมการเรียนไม่แตกต่างกัน 3) การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ในสถาบันปอเนาะในกรุงเทพมหานคร ควรมุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตรที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง ควรมีการเพิ่มกิจกรรมเชิงปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน และการสนับสนุนจากผู้ปกครองและครูผู้สอนในการสร้างแรงจูงใจเพื่อลดปัญหาการขาดสมาธิของนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้ส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : พฤติกรรมการเรียน, นักเรียน, สถาบันปอเนาะในกรุงเทพมหานคร

Abstract

The objectives of this research are: 1) to study the learning behaviors of students in Pondok institutions in Bangkok Metropolis, 2) to compare the learning behaviors of students in Pondok institutions in Bangkok Metropolis, categorized by gender, age, and grade level, and 3) to develop guidelines for improving learning management in Pondok institutions. The sample group consists of 296 students from 12 Pondok institutions in Bangkok Metropolis, selected through purposive sampling. The research tools include a questionnaire on students' learning behaviors, based on the Learning and Study Strategies Inventory (LASSI) framework and interviews. Data analyses are

conducted through means, standard deviations, statistical values, simple t-test, One-Way ANOVA, and content analysis.

The research findings could be summarized as follows: (1) the overall learning behavior of students in Pondok institutions in Bangkok Metropolis has been generally at a moderate level; when considered each aspect, the data collection process has been at the highest mean score while attitude and motivation towards learning have been at the lowest mean score, (2) in comparing the learning behaviors of students in Pondok institutions in Bangkok Metropolis, it is found that when classified by gender, female students have demonstrated higher levels of achievement motivation and learning anxiety than male students, and when categorized by age, students aged 14–19 have exhibited different learning achievement motivation and learning anxiety compared to those aged 20–30, while no significant differences in learning behaviors have been observed across grade levels, and (3) for the guidelines to develop the learning management strategies, it is recommended that there should be an emphasis on curriculum integration with real-life contexts, interactive classroom activities, and the support from parents and teachers which could enhance student motivation and help address issues of concentration, leading ultimately to improving learning efficiency.

Keywords: Learning Behavior, Students, Pondok Institutions in Bangkok Metropolis

บทนำ

วิถีชีวิตของมุสลิมตามหลักศาสนาอิสลามมุ่งเน้นการดำเนินชีวิตในสองมิติหลัก คือ การปฏิบัติในโลกนี้เพื่อมุ่งหวังผลตอบแทนในโลกหน้า โดยถือว่าโลกหน้ามีความสำคัญสูงสุด วิถีชีวิตประจำวันของมุสลิม เช่น การกล่าวบทขอพร การบริโภคอาหาร การเดินทาง และการกระทำอื่น ๆ ล้วนมีความเชื่อมโยงกับหลักศาสนา ส่งผลให้การศึกษาหลักศาสนาอิสลามเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตตามแนวทางที่ถูกต้อง การศึกษาเริ่มต้นในครอบครัว เช่น พ่อแม่สอนลูก หรือการศึกษาด้วยตนเองผ่านพระคัมภีร์อัลกุรอานและหนังสือคำสอน อย่างไรก็ตาม การพัฒนาความรู้สู่ระดับที่ลึกซึ้งขึ้นจำเป็นต้องอาศัยครูบาอาจารย์หรือการศึกษาในสถาบันการศึกษา ดังพระดำรัสของอัลลอฮ์ตะอาลาที่ว่า “พวกท่านจงถามผู้รู้เถิดในสิ่งที่พวกท่านไม่รู้” (อันนะฮ์ล: 43) (สมาคมนักเรียนเก่าอาหรับแห่งประเทศไทย, 2558) ในอดีต มัสยิดเป็นศูนย์กลางแรกในการถ่ายทอดความรู้ด้านศาสนาอิสลาม และต่อมาได้พัฒนาเป็นสถาบันปอเนาะ ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ศาสนาที่สำคัญในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะในประเทศไทยที่สถาบันปอเนาะมีบทบาทสำคัญทั้งด้านศาสนา ภาษา และวัฒนธรรม (ใหม่เมณี รักษาพรมาราช, 2559) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยสถาบันปอเนาะ พ.ศ. 2547 ระบุให้ปอเนาะเป็นสถาบันสังคมที่ส่งเสริมความรู้และคุณธรรมตามวิถีอิสลาม เพื่อเสริมสร้างความรู้ความประพฤติที่ดีงามแก่สมาชิกชุมชน (ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยสถาบันปอเนาะ, 2547) ปัจจุบันสถาบันปอเนาะในกรุงเทพมหานครมีทั้งหมด 12 แห่ง เช่น โรงเรียนมะเซาะฮะตุตดิน โรงเรียนอิสลามบำรุงศาสน์ โรงเรียนอิสลามอนุสรณ์ศึกษา ฯลฯ ซึ่งยังคงสอนวิชาศาสนาหลัก ได้แก่ วิชาศรัทธา (เตาฮีด) วิชากฎหมายอิสลาม (ฟิกห์) และวิชาคุณธรรมจริยธรรม (อัคลาก) เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการดำเนินชีวิตตามหลักศาสนา อย่างไรก็ตาม งานวิจัยที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่าปัญหาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนในสถาบันปอเนาะยังคงเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องได้รับการศึกษา อาทิ งานวิจัยของ อับบัส ยีร์น (2559) พบว่าปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมมีผลต่อระบบการเรียนการสอนในสถาบันปอเนาะ และพบว่านักเรียนจำนวนมากมีปัญหาด้านการมีสมาธิและแรงจูงใจในการเรียน นอกจากนี้ มูฮำหมัดอาลี วาเต๊ะ (2557) ยังระบุว่าสถาบันปอเนาะขาดแนวทางที่ชัดเจนในการส่งเสริมสมรรถนะของครูอาสาสมัคร ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพการสอนและพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน จากบทสัมภาษณ์ของผู้บริหารโรงเรียนมิฟตาฮ์อัลอูลูมิตดีนียะห์ พบว่า นักเรียนปอเนาะในกรุงเทพมหานครมีพฤติกรรมการเรียนแตกต่างกันไปตามปัจจัยหลายประการ เช่น ความสนใจในการเรียนของนักเรียนเอง หรือแรงกดดันจากผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานมาเรียน บางคนแสดงความตั้งใจเรียน แต่บางคนขาดแรงจูงใจจึงต้องได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด (ผู้บริหารโรงเรียนมิฟตาฮ์อัลอูลูมิตดีนียะห์, ผู้ให้สัมภาษณ์, 2567) ผู้บริหารยังชี้ว่าปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการศึกษาประกอบด้วย ความฉลาด ความอยากได้ความรู้ ความขยันหมั่นเพียร การมีทุนทรัพย์ และการใกล้ชิดครูอาจารย์

เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนในสถาบันปอเนาะ ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีพฤติกรรมการเรียน The Learning and Study Strategies Inventory (LASSI) (Claire E., Weinstein, Palmer, D. R., & Schulte, A. C., 1987) ซึ่งวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนใน 10 ด้าน ได้แก่ 1. ทักษะคิดหรือเจตคติในการเรียน 2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 3. การจัดการกับเวลาทางด้านการศึกษา 4. ความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเรียน 5. การมีสมาธิต่อการเรียน 6. กระบวนการรวบรวมข้อมูล 7. วิธีเลือกใจความสำคัญและจดจำเนื้อหาที่สำคัญของบทเรียน 8. การใช้เทคนิคและเครื่องมืออุปกรณ์ช่วยเหลือในการเรียน 9. การทดสอบตนเอง การทบทวน และการเตรียมตัวในการเรียน 10. ยุทธวิธีในการสอบและการเตรียมตัวสอบ โดยพฤติกรรมทั้ง 10 ด้านนี้ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Pauk & Owens, 2013; Roediger & Butler, 2011) งานวิจัยของ Zusho, Pintrich, & Coppola (2003) ยังระบุว่าแรงจูงใจและกระบวนการเรียนรู้มีบทบาทสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และ Mayer (2009) ชี้ให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของผู้เรียนสามารถช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ได้

ดังนั้น พฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนจึงมีผลเกี่ยวข้องโดยตรงกับผลการเรียนของผู้เรียน ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญในการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนสถาบันปอเนาะในกรุงเทพมหานครทั้ง 12 โรงเรียน เนื่องจากการศึกษาศาสนาอิสลามเปรียบเสมือนแนวทางการดำรงชีวิตของผู้ที่นับถือศาสนา นอกจากนี้ การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนยังเป็นข้อมูลสำคัญที่สามารถนำไปปรับใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนในสถาบันปอเนาะ เพื่อให้มีความเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนในบริบทปัจจุบัน การทำวิจัยในครั้งนี้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากจะช่วยสร้างความเข้าใจที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมถึงสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตร การเรียนการสอน และการบริหารจัดการในสถาบันปอเนาะ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งต่อผู้เรียน ผู้สอน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาและสร้างบุคลากรที่มีศักยภาพในสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนสถาบันปอเนาะในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนสถาบันปอเนาะในกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ และระดับชั้น
3. เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนในสถาบันปอเนาะ

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

พฤติกรรมการเรียนใน 10 ด้าน ได้แก่ 1. ทศนคติหรือเจตคติในการเรียน 2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 3. การจัดการกับเวลาทางด้านการศึกษา 4. ความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเรียน 5. การมีสมาธิต่อการเรียน 6. กระบวนการรวบรวมข้อมูล 7. วิธีเลือกใจความสำคัญและจดจำเนื้อหาที่สำคัญของบทเรียน 8. การใช้เทคนิคและเครื่องมืออุปกรณ์ช่วยเหลือในการเรียน 9. การทดสอบตนเอง การทบทวน และการเตรียมตัวในการเรียน 10. ยุทธวิธีในการสอบและการเตรียมตัวสอบ โดยพฤติกรรมทั้ง 10 ด้านนี้ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Claire E., Weinstein, Palmer, D. R., & Schulte, A. C., 1987)

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นชานาวิ (อิสลามศึกษาตอนปลาย) สถาบันปอเนาะในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร 12 โรงเรียน มีจำนวนทั้งสิ้น 1,132 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นชานาวิ (อิสลามศึกษาตอนปลาย) ทั้งชายและหญิงของสถาบันปอเนาะในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร 12 โรงเรียน โดยผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจงจากนักเรียนที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1/2566 จำนวน 296 คน (Yamane, 1967)

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนสถาบันปอเนาะ
2. แบบสัมภาษณ์ผู้อำนวยการหรือผู้บริหารโรงเรียนถึงวิธีการพัฒนาและการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนสถาบันปอเนาะในกรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนสถาบันปอเนาะในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยศึกษาข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และแบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนของ

อรพิน ศิริสัมพันธ์ (2550) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าห้าระดับตามวิธีไลเคิร์ต (Likert) จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถามจำนวน 10 ด้าน โดยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ตรวจสอบความเหมาะสม (IOC = 0.60–1.00) และปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนมีฟ้าอุบลรัตน์นิยยะห์ จำนวน 30 คน เนื่องจากมีคุณลักษณะใกล้เคียงกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อวิเคราะห์ความครอบคลุม ความสมบูรณ์ และความถูกต้อง รวมถึงหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ($\alpha = 0.871$) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1970) เมื่อแบบสอบถามผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงเรียบร้อยแล้วจึงได้นำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมาย โดยกำหนดค่าของการประเมินเป็น 5 ระดับตามแนวคิดของ Likert (ชัชวาลย์ เรื่องประพันธ์, 2543) ได้ดังนี้

ค่าคะแนนระหว่าง 4.21 – 5.00	แสดงว่ามีพฤติกรรมการเรียน เหมาะสมมากที่สุด
ค่าคะแนนระหว่าง 3.41 – 4.20	แสดงว่ามีพฤติกรรมการเรียน เหมาะสมมาก
ค่าคะแนนระหว่าง 2.61 – 3.40	แสดงว่ามีพฤติกรรมการเรียน เหมาะสมปานกลาง
ค่าคะแนนระหว่าง 1.81 – 2.60	แสดงว่ามีพฤติกรรมการเรียน เหมาะสมเล็กน้อย
ค่าคะแนนระหว่าง 1.00 – 1.80	แสดงว่ามีพฤติกรรมการเรียน ไม่เหมาะสม

สำหรับด้านความวิตกกังวลเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการเรียน

ค่าคะแนนระหว่าง 4.21 – 5.00	แสดงว่ามีพฤติกรรมการเรียน วิตกกังวลมากที่สุด
ค่าคะแนนระหว่าง 3.41 – 4.20	แสดงว่ามีพฤติกรรมการเรียน วิตกกังวลมาก
ค่าคะแนนระหว่าง 2.61 – 3.40	แสดงว่ามีพฤติกรรมการเรียน วิตกกังวลปานกลาง
ค่าคะแนนระหว่าง 1.81 – 2.60	แสดงว่ามีพฤติกรรมการเรียน วิตกกังวลเล็กน้อย
ค่าคะแนนระหว่าง 1.00 – 1.80	แสดงว่ามีพฤติกรรมการเรียน ไม่วิตกกังวล

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนสถาบันปอเนาะในเขตกรุงเทพมหานครใน 10 ด้าน โดยผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อพัฒนาการจัดการพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนและแนวทางการจัดการเรียนรู้ในสถาบันปอเนาะ ทั้งนี้ยังได้รวบรวมข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิดจัดหมวดหมู่และวิเคราะห์ด้วยวิธีแจกแจงความถี่ พร้อมทั้งจัดเรียงลำดับตามจำนวนคำตอบในแต่ละด้านเพื่อนำไปประกอบการอภิปรายผลการวิจัยอย่างเป็นระบบและเชิงปัญญา

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน ดังนี้ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. การทดสอบ t-test เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมผลการเรียนของนักเรียน จำแนกตามเพศและอายุ
3. การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมผลการเรียนของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น
4. การวิเคราะห์เนื้อหา Content Analysis จากแบบสัมภาษณ์

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	215	72.6
หญิง	81	27.4
รวม	296	100
2. ระดับชั้น		
ชานาวี 1	109	36.8
ชานาวี 2	103	34.8
ชานาวี 3	84	28.4
รวม	296	100

ผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 72.6 เพศหญิงร้อยละ 27.4 อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม สูงสุดคือ 30 ปี และต่ำสุดคือ 14 ปี ค่าเฉลี่ย 19.84 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.43 ส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นชานาวี 1 ร้อยละ 36.8 รองลงมา คือ ชานาวี 2 ร้อยละ 34.8 และชานาวี 3 ร้อยละ 28.4 ตามลำดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้ตอบแบบสอบถามสูงสุดคือ 98% และต่ำสุดคือ 38%, ($\bar{X} = 79.4$) และ ($SD = 10.33$)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนสถาบันปอเนาะในกรุงเทพมหานคร

2.1 ด้านทัศนคติหรือเจตคติในการเรียน

พฤติกรรมการเรียน	\bar{X}	SD	ระดับพฤติกรรมการเรียน
1. ข้าพเจ้าไม่สนใจว่าจะเรียนจบหรือไม่ตราบดีที่สามารถหาคู่ครองได้	1.79	1.12	ไม่เหมาะสม
2. ข้าพเจ้ารู้สึกสับสนและลังเลว่าเป้าหมายการเรียนของข้าพเจ้าควรเป็นอะไร	2.48	1.37	เหมาะสมเล็กน้อย
3. ข้าพเจ้าไม่ค่อยเข้าเรียน	1.56	0.86	ไม่เหมาะสม
4. บ่อยครั้งที่ข้าพเจ้ารู้สึกว่าควบคุมสิ่งที่เกิดขึ้นกับข้าพเจ้าที่โรงเรียนได้น้อยมาก	2.22	1.08	เหมาะสมเล็กน้อย
5. ข้าพเจ้าไม่สนใจเกี่ยวกับการศึกษาทั่วไป ข้าพเจ้าต้องการเพียงที่จะได้ทำงานดี ๆ	1.97	1.10	เหมาะสมเล็กน้อย
6. ข้าพเจ้าเรียนเฉพาะวิชาที่ข้าพเจ้าชอบ	1.81	1.07	เหมาะสมเล็กน้อย
7. ความกังวลว่าจะทำข้อสอบได้ไม่ดีขึ้น ครอบงำสมาธิในการสอบของข้าพเจ้า	3.09	1.34	เหมาะสมปานกลาง
8. ข้าพเจ้าคิดว่าวิชาที่สอนในชั้นเรียนไม่มีประโยชน์เลย	1.22	0.63	ไม่เหมาะสม
รวม	2.02	0.58	เหมาะสมเล็กน้อย

นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนเหมาะสมเล็กน้อย ($\bar{X} = 2.02$, $SD = 0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความกังวลว่าจะทำข้อสอบได้ไม่ดีขึ้น ครอบงำสมาธิในการสอบของข้าพเจ้า สูงที่สุด ($\bar{X} = 3.09$, $SD = 1.34$) รองลงมา คือ ข้าพเจ้ารู้สึกสับสนและลังเลว่าเป้าหมายการเรียนของข้าพเจ้าควรเป็นอะไร ($\bar{X} = 2.48$, $SD = 1.37$) และข้าพเจ้าคิดว่าวิชาที่สอนในชั้นเรียนไม่มีประโยชน์เลย เป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 1.22$, $SD = 0.63$)

2.2 ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

พฤติกรรมการเรียน	\bar{X}	SD	ระดับพฤติกรรม การเรียน
1. ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จทันเวลา	3.72	0.95	เหมาะสมมาก
2. ถ้าเนื้อหาบทเรียนน่าเบื่อ หรือไม่น่าสนใจ ข้าพเจ้าก็จะพยายามเรียนต่อไปจนจบ	3.97	1.10	เหมาะสมมาก
3. ข้าพเจ้ามาเรียน โดยไม่มีการเตรียมตัวก่อนมาเรียน	2.46	1.29	เหมาะสมเล็กน้อย
4. ข้าพเจ้าพยายามอย่างหนักเพื่อที่จะได้เกรดที่ดี แม้จะไม่ชอบวิชานั้น	3.85	1.15	เหมาะสมมาก
5. ข้าพเจ้ามักอ้างเหตุผลเข้าข้างตัวเอง เมื่อไม่สามารถเรียนหรือทำงานสำเร็จตามที่ได้รับมอบหมาย	2.23	1.14	เหมาะสมเล็กน้อย
6. ข้าพเจ้าวางมาตรฐานทางการเรียนสำหรับตนเองค่อนข้างสูง	3.27	1.12	เหมาะสมปานกลาง
7. เมื่อพบบทเรียนที่ยาก ข้าพเจ้ามักจะเลิกสนใจหรือเลือกเรียนเฉพาะส่วนที่ง่าย ๆ เท่านั้น	1.94	1.00	เหมาะสมเล็กน้อย
8. ข้าพเจ้าอ่านตำราเรียนที่ได้รับมอบหมายในวิชานั้น ๆ	3.34	1.14	เหมาะสมปานกลาง
รวม	3.10	0.46	เหมาะสมปานกลาง

นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$, $SD = 0.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ถ้าเนื้อหาบทเรียนน่าเบื่อ หรือไม่น่าสนใจ ข้าพเจ้าก็จะพยายามเรียนต่อไปจนจบสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.97$, $SD = 1.10$) รองลงมา คือ ข้าพเจ้าพยายามอย่างหนักเพื่อที่จะได้เกรดที่ดี แม้จะไม่ชอบวิชานั้น ($\bar{X} = 3.85$, $SD = 1.15$) และเมื่อพบบทเรียนที่ยาก ข้าพเจ้ามักจะเลิกสนใจหรือเลือกเรียนเฉพาะส่วนที่ง่าย ๆ เท่านั้น เป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 1.22$, $SD = 0.63$)

2.3 ด้านการจัดการเวลาในการเรียน

พฤติกรรมกรเรียน	\bar{X}	SD	ระดับพฤติกรรมกรเรียน
1. ข้าพเจ้าพบว่า เป็นการยากที่จะต้องเรียนตามตารางเรียน	1.67	1.02	ไม่เหมาะสม
2. ข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือเมื่อใกล้เวลาสอบเท่านั้น	3.31	1.17	เหมาะสมปานกลาง
3. การผัดวันประกันพรุ่งเป็นปัญหาทางการเรียนสำหรับข้าพเจ้า	3.36	1.28	เหมาะสมปานกลาง
4. ข้าพเจ้ามุ่งท่องหนังสืออย่างหนักเฉพาะช่วงใกล้สอบในการสอบทุก ๆ ครั้ง	4.11	1.04	เหมาะสมมาก
5. ข้าพเจ้าใช้เวลาเรียนในระหว่างวันอย่างมีประสิทธิภาพ	3.38	0.91	เหมาะสมมาก
6. เมื่อข้าพเจ้าตัดสินใจอ่านหนังสือ ข้าพเจ้าจะจัดตารางที่แน่นอนและทำตามอย่างนั้นอย่างแน่นแฟ้น	3.36	1.19	เหมาะสมปานกลาง
7. ข้าพเจ้ามักจะผัดผ่อนการอ่านหนังสือมากกว่าที่ควรทำ	3.18	1.04	เหมาะสมปานกลาง
8. ข้าพเจ้าใช้เวลาค่อนข้างมากกับเพื่อน จนเสียหายต่อผลการเรียน	2.33	1.22	เหมาะสมเล็กน้อย
รวม	3.09	0.47	เหมาะสมปานกลาง

นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$, $SD = 0.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้าพเจ้ามุ่งท่องหนังสืออย่างหนักเฉพาะช่วงใกล้สอบในการสอบทุก ๆ ครั้ง สูงที่สุด ($\bar{X} = 4.11$, $SD = 1.04$) รองลงมา คือ ข้าพเจ้าใช้เวลาเรียนในระหว่างวันอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.38$, $SD = 0.91$) และข้าพเจ้าพบว่า เป็นการยากที่จะต้องเรียนตามตารางเรียน เป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 1.67$, $SD = 1.02$)

2.4 ด้านความวิตกกังวล

พฤติกรรมการเรียน	\bar{X}	SD	ระดับพฤติกรรม การเรียน
1. ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลว่าข้าพเจ้าจะสอบตก และต้องออกจากโรงเรียน	2.46	1.45	วิตกกังวลเล็กน้อย
2. ข้าพเจ้าจะหมดกำลังใจเมื่อผลการเรียนต่ำ	2.62	1.41	วิตกกังวลปานกลาง
3. ข้าพเจ้าทบทวนบทเรียนก่อนเรียนครั้งต่อไป	2.56	1.01	วิตกกังวลปานกลาง
4. แม้ว่าข้าพเจ้าจะเตรียมตัวมาอย่างดีในการสอบ ข้าพเจ้าก็ยังรู้สึก กังวลใจอย่างมาก	3.84	1.19	วิตกกังวลมาก
5. ในขณะที่สอบข้าพเจ้าค่อนข้างมั่นใจว่าข้าพเจ้าสามารถทำได้	3.52	1.03	วิตกกังวลมาก
6. ความกังวลว่าจะทำข้อสอบได้ไม่คืนั้น รบกวนสมาธิในการสอบ ของข้าพเจ้า	3.27	1.28	วิตกกังวลปานกลาง
7. ข้าพเจ้ารู้สึกหวาดหวั่น เมื่อมีการสอบที่สำคัญ	3.90	1.13	วิตกกังวลมาก
8. เมื่อมีการสอบข้าพเจ้ารู้สึกกังวลใจและสับสนมาก จนไม่สามารถ ทำข้อสอบจนสุดความสามารถได้	2.63	1.28	วิตกกังวลปานกลาง
รวม	3.10	0.67	วิตกกังวลปานกลาง

นักเรียนมีความวิตกกังวลปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$, $SD = 0.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้าพเจ้ารู้สึกหวาดหวั่น เมื่อมีการสอบที่สำคัญ สูงที่สุด ($\bar{X} = 3.90$, $SD = 1.13$) รองลงมา คือ แม้ว่าข้าพเจ้าจะเตรียมตัวมาอย่างดีในการสอบ ข้าพเจ้าก็ยังรู้สึกกังวลใจอย่างมาก ($\bar{X} = 3.84$, $SD = 1.19$) และข้าพเจ้ารู้สึกกังวลว่าข้าพเจ้าจะสอบตก และต้องออกจากโรงเรียน เป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 2.46$, $SD = 1.45$)

2.5 ด้านการมีสมาธิและการเอาใจใส่ต่อการเรียน

พฤติกรรมการเรียน	\bar{X}	SD	ระดับพฤติกรรมการเรียน
1. ในขณะที่ข้าพเจ้ากำลังเรียนอยู่ในห้องเรียน ข้าพเจ้ามักคิดถึงสิ่งอื่นและไม่ได้สนใจในสิ่งที่กำลังเรียนอยู่	2.63	1.06	เหมาะสมปานกลาง
2. ปัญหภายนอกโรงเรียน เช่น เรื่องความรัก เรื่องการเงิน เรื่องความขัดแย้งภายในครอบครัว เป็นสาเหตุให้ข้าพเจ้าไม่สนใจต่อการเรียน	2.28	1.26	เหมาะสมเล็กน้อย
3. ข้าพเจ้าไม่สามารถรวบรวมสมาธิได้ เพราะรู้สึกกระวนกระวายหรืออารมณ์ไม่ดี	2.51	1.19	เหมาะสมเล็กน้อย
4. ข้าพเจ้าพบว่า มันยากที่จะให้ความสนใจในขณะที่ฟังการบรรยาย	2.36	1.14	เหมาะสมเล็กน้อย
5. ข้าพเจ้าวอกแวกง่ายมากในขณะที่เรียน	2.69	1.21	เหมาะสมปานกลาง
6. ข้าพเจ้าไม่เข้าใจเนื้อหาบางวิชา เพราะข้าพเจ้าไม่ได้ตั้งใจฟังอย่างจริงจัง	2.97	1.22	เหมาะสมปานกลาง
7. ข้าพเจ้ามักมีสมาธิดียิ่งขณะเรียน	3.17	1.04	เหมาะสมปานกลาง
8. ข้าพเจ้ามักใจลอยคิดถึงสิ่งอื่น ๆ ในขณะที่เรียน	2.82	1.18	เหมาะสมปานกลาง
รวม	2.68	0.67	เหมาะสมปานกลาง

นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 2.68$, $SD = 0.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้าพเจ้ามักมีสมาธิดียิ่งขณะเรียน สูงที่สุด ($\bar{X} = 3.17$, $SD = 1.04$) รองลงมา คือ ข้าพเจ้าไม่เข้าใจเนื้อหาบางวิชา เพราะข้าพเจ้าไม่ได้ตั้งใจฟังอย่างจริงจัง ($\bar{X} = 2.97$, $SD = 1.22$) และปัญหภายนอกโรงเรียน เช่น เรื่องความรัก เรื่องการเงิน เรื่องความขัดแย้งภายในครอบครัว เป็นสาเหตุให้ข้าพเจ้าไม่สนใจต่อการเรียน เป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 2.28$, $SD = 1.26$)

2.6 ด้านการรวบรวมข้อมูล

พฤติกรรมการเรียน	\bar{X}	SD	ระดับพฤติกรรม การเรียน
1. ข้าพเจ้าพยายามคิดอย่างละเอียดถึงหัวข้อที่เรียนว่าข้าพเจ้าควรได้เรียนรู้อะไรจากบทเรียนมากกว่าอ่านผ่าน ๆ	3.55	1.00	เหมาะสมมาก
2. ข้าพเจ้าจะเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ๆ หรือบทเรียนใหม่ ๆ เข้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง	3.44	1.08	เหมาะสมมาก
3. ข้าพเจ้าทำความเข้าใจสิ่งที่ได้เรียนเป็นภาษาของข้าพเจ้า	3.95	1.03	เหมาะสมมาก
4. เมื่อข้าพเจ้าเรียนเรื่องอะไร ข้าพเจ้ามักพยายามเอาเนื้อหาทั้งหมดมาประมวลให้เข้ากันได้อย่างมีเหตุผล	3.42	1.07	เหมาะสมมาก
5. ข้าพเจ้าพยายามหาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่เรียนกับสิ่งที่ข้าพเจ้าทราบอยู่แล้ว	3.67	1.03	เหมาะสมมาก
6. ข้าพเจ้าพยายามที่จะโยงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่ข้าพเจ้าเรียนกับประสบการณ์เดิมของข้าพเจ้า	3.68	0.98	เหมาะสมมาก
7. ข้าพเจ้าพยายามที่จะหาวิธีนำสิ่งที่ข้าพเจ้าเรียนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	4.00	0.98	เหมาะสมมาก
8. ข้าพเจ้าพยายามที่จะหาเนื้อหาที่สำคัญของสิ่งที่เรียน	3.88	1.00	เหมาะสมมาก
รวม	3.70	0.73	เหมาะสมมาก

นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 3.70$, $SD = 0.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้าพเจ้าพยายามที่จะหาวิธีนำสิ่งที่ข้าพเจ้าเรียนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน สูงที่สุด ($\bar{X} = 4.00$, $SD = 0.98$) รองลงมา คือ ข้าพเจ้าทำความเข้าใจสิ่งที่ได้เรียนเป็นภาษาของข้าพเจ้า ($\bar{X} = 3.95$, $SD = 1.03$) และเมื่อข้าพเจ้าเรียนเรื่องอะไร ข้าพเจ้ามักพยายามเอาเนื้อหาทั้งหมดมาประมวลให้เข้ากันได้อย่างมีเหตุผล เป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 3.42$, $SD = 1.07$)

2.7 ด้านการเลือกใจความสำคัญและการจดจำเนื้อหาที่สำคัญ

พฤติกรรมการเรียน	\bar{X}	SD	ระดับพฤติกรรมการเรียน
1. ข้าพเจ้าสามารถแยกแยะข้อมูลที่สำคัญหรือไม่สำคัญได้ขณะที่จดคำบรรยาย	3.39	1.06	เหมาะสมปานกลาง
2. ข้าพเจ้าพยายามใช้วิธีการสรุปใจความสำคัญให้ได้ขณะที่ฟังคำบรรยาย	3.58	1.02	เหมาะสมมาก
3. มันเป็นการยากสำหรับข้าพเจ้าที่จะตัดสินใจว่าอะไรเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องขีดเส้นใต้ในบทเรียน	2.75	1.26	เหมาะสมปานกลาง
4. บ่อยครั้งในขณะที่เรียน ข้าพเจ้ามักจะงงกับรายละเอียดและไม่สามารถเห็นภาพรวมทั้งหมดเพราะสนใจรายละเอียดต่าง ๆ มากเกินไป	3.29	1.19	เหมาะสมปานกลาง
5. ข้าพเจ้ามีความลำบากในการหาเนื้อหาที่สำคัญในการอ่านหนังสือ	2.86	1.11	เหมาะสมปานกลาง
รวม	3.17	0.58	เหมาะสมปานกลาง

นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$, $SD = 0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้าพเจ้าพยายามใช้วิธีการสรุปใจความสำคัญให้ได้ขณะที่ฟังคำบรรยาย สูงที่สุด ($\bar{X} = 3.58$, $SD = 1.02$) รองลงมา คือ ข้าพเจ้าสามารถแยกแยะข้อมูลที่สำคัญหรือไม่สำคัญได้ขณะที่จดคำบรรยาย ($\bar{X} = 3.39$, $SD = 1.06$) และมันเป็นการยากสำหรับข้าพเจ้าที่จะตัดสินใจว่าอะไรเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องขีดเส้นใต้ในบทเรียน เป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 2.75$, $SD = 1.26$)

2.8 ด้านการใช้เทคนิคและอุปกรณ์ต่าง ๆ ช่วยเหลือการเรียนรู้

พฤติกรรมการเรียนรู้	\bar{X}	SD	ระดับพฤติกรรม การเรียนรู้
1. ข้าพเจ้าใช้วิธีการช่วยการเรียนรู้โดยสังเกตการใช้ตัวอักษรเอนและ การขึ้นหัวข้อใหม่ในตำราเรียน	3.34	1.17	เหมาะสมปานกลาง
2. การขีดเส้นใต้ข้อความในบทเรียนมีประโยชน์ต่อการทบทวนบทเรียน ของข้าพเจ้า	4.19	0.98	เหมาะสมมาก
3. ข้าพเจ้านำสมุดจดคำบรรยายเปรียบเทียบกับของคนอื่น ๆ เพื่อให้ แน่ใจว่าสมุดของข้าพเจ้าถูกต้องสมบูรณ์	3.19	1.25	เหมาะสมปานกลาง
4. ข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับประโยคแรกหรือประโยคสุดท้ายของย่อหน้า ขณะที่อ่านหนังสือ	3.15	1.16	เหมาะสมปานกลาง
5. ข้าพเจ้ามีปัญหาในการทำความเข้าใจกับคำถามในข้อสอบ	2.80	1.15	เหมาะสมปานกลาง
6. ข้าพเจ้าใช้แผนภูมิ แผนผังตารางอย่างง่าย ๆ เพื่อช่วยสรุปเนื้อหา บทเรียน	2.81	1.20	เหมาะสมปานกลาง
7. ข้าพเจ้าใช้หัวข้อเรื่องในแต่ละตอน ช่วยจำแนกประเด็นสำคัญ ในการอ่าน	3.60	1.13	เหมาะสมมาก
8. ข้าพเจ้าจะเข้าร่วมกลุ่มทบทวนวิชาเรียน เมื่อมีการทบทวนกัน	3.39	1.20	เหมาะสมปานกลาง
รวม	3.31	0.62	เหมาะสมปานกลาง

นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้เหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$, $SD = 0.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การขีดเส้นใต้ข้อความในบทเรียนมีประโยชน์ต่อการทบทวนบทเรียนของข้าพเจ้า สูงที่สุด ($\bar{X} = 4.19$, $SD = 0.98$) รองลงมา คือ ข้าพเจ้าใช้หัวข้อเรื่องในแต่ละตอน ช่วยจำแนกประเด็นสำคัญในการอ่าน ($\bar{X} = 3.60$, $SD = 1.13$) และข้าพเจ้ามีปัญหาในการทำความเข้าใจกับคำถามในข้อสอบเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 2.80$, $SD = 1.15$)

2.9 ด้านการทดสอบตัวเอง การทบทวน และการเตรียมตัวในการสอบ

พฤติกรรมการเรียน	\bar{X}	SD	ระดับพฤติกรรมการเรียน
1. หลังจากเรียนเสร็จ ข้าพเจ้าได้ทบทวนบทเรียนเพื่อให้เข้าใจเนื้อหาเหล่านั้น	2.81	1.03	เหมาะสมปานกลาง
2. ในการเตรียมตัวสอบ ข้าพเจ้ามักลองตั้งคำถามที่คิดว่าน่าจะเกี่ยวข้องกับวิชาที่เรียน	3.34	1.21	เหมาะสมปานกลาง
3. ข้าพเจ้าพยายามแก้คำถามที่อาจจะออกข้อสอบ ขณะทบทวนบทเรียน	3.61	1.17	เหมาะสมมาก
4. ข้าพเจ้าทบทวนบทเรียนก่อนเรียนครั้งถัดไป	2.50	1.04	เหมาะสมเล็กน้อย
5. ในขณะที่อ่านหนังสือ ข้าพเจ้ามักหยุดอ่านเป็นช่วง ๆ และทบทวนสิ่งที่อ่านไปแล้วในใจ	3.46	1.25	เหมาะสมมาก
6. ขณะกำลังเรียนข้าพเจ้าตรวจสอบตนเองเสมอว่าเข้าใจในสิ่งที่อาจารย์กำลังสอนอยู่หรือไม่	3.68	1.03	เหมาะสมมาก
7. ข้าพเจ้าทดสอบตนเองเพื่อให้แน่ใจว่าข้าพเจ้าเข้าใจเนื้อหาในสิ่งที่ข้าพเจ้ากำลังเรียน	3.53	1.05	เหมาะสมมาก
8. ข้าพเจ้าตรวจสอบการบ้านที่ได้รับมอบหมาย เพื่อทบทวนเนื้อหาที่ได้เรียนมา	3.33	1.12	เหมาะสมปานกลาง
รวม	3.28	0.73	เหมาะสมปานกลาง

นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$, $SD = 0.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ขณะกำลังเรียนข้าพเจ้าตรวจสอบตนเองเสมอว่าเข้าใจในสิ่งที่อาจารย์กำลังสอนอยู่หรือไม่ สูงที่สุด ($\bar{X} = 3.68$, $SD = 1.03$) รองลงมา คือ ข้าพเจ้าพยายามแก้คำถามที่อาจจะออกข้อสอบ ขณะทบทวนบทเรียน ($\bar{X} = 3.61$, $SD = 1.17$) และข้าพเจ้าทบทวนบทเรียนก่อนเรียนครั้งถัดไป เป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 2.50$, $SD = 1.04$)

2.10 ด้านยุทธวิธีในการสอบและการเตรียมสอบ

พฤติกรรมนักเรียน	\bar{X}	SD	ระดับพฤติกรรม การเรียน
1. ข้าพเจ้าสอบได้คะแนนน้อย เพราะมีเวลาเตรียมตัวน้อย	2.35	1.20	เหมาะสมเล็กน้อย
2. ข้าพเจ้าไม่สามารถสรุปสาระที่ข้าพเจ้าได้ฟังจากการบรรยายหรืออ่านจากหนังสือได้	2.43	1.04	เหมาะสมเล็กน้อย
3. เวลาเรียนหนังสือ ข้าพเจ้ามักประสบปัญหาเกี่ยวกับการทำความเข้าใจบทเรียน	2.76	1.05	เหมาะสมปานกลาง
4. ข้าพเจ้ามีปัญหาในการทำความเข้าใจกับคำถามในข้อสอบ	2.68	1.17	เหมาะสมปานกลาง
5. เมื่อได้ทำข้อสอบ ข้าพเจ้าทราบได้ว่าตนเองอ่านหนังสือมาตรงหรือไม่ตรงกับข้อสอบ	4.04	1.07	เหมาะสมมาก
6. ข้าพเจ้าจำ กฎ ไวยากรณ์ คำศัพท์และสูตรได้แต่ไม่เข้าใจ	2.82	1.16	เหมาะสมปานกลาง
7. ในขณะที่ทำการสอบข้าพเจ้าไม่เข้าใจว่าอะไรคือสิ่งที่โจทย์ต้องการ ทำให้ต้องเสียคะแนนไป	2.76	1.24	เหมาะสมปานกลาง
รวม	2.83	0.67	เหมาะสมปานกลาง

นักเรียนมีพฤติกรรมนักเรียนเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$, $SD = 0.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เมื่อได้ทำข้อสอบ ข้าพเจ้าทราบได้ว่าตนเองอ่านหนังสือมาตรงหรือไม่ตรงกับข้อสอบ สูงที่สุด ($\bar{X} = 4.04$, $SD = 1.0$) รองลงมา คือ ข้าพเจ้าจำ กฎ ไวยากรณ์ คำศัพท์และสูตรได้แต่ไม่เข้าใจ ($\bar{X} = 2.82$, $SD = 1.16$) และข้าพเจ้าสอบได้คะแนนน้อย เพราะมีเวลาเตรียมตัวน้อย เป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 2.35$, $SD = 1.20$)

2.11 ผลสรุปพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนสถาบันปอเนาะในกรุงเทพมหานคร

การศึกษาพฤติกรรมการเรียน	\bar{X}	SD	ระดับพฤติกรรมการเรียน
1. ทักษะคิดหรือเจตคติในการเรียน	2.02	0.58	เหมาะสมเล็กน้อย
2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	3.10	0.46	เหมาะสมปานกลาง
3. การจัดการกับเวลาทางการเรียน	3.09	0.47	เหมาะสมปานกลาง
4. ความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเรียน	3.10	0.67	เหมาะสมปานกลาง
5. การมีสมาธิต่อการเรียน	2.68	0.67	เหมาะสมปานกลาง
6. กระบวนการรวบรวมข้อมูล	3.70	0.73	เหมาะสมมาก
7. วิธีเลือกใจความสำคัญและจดจำเนื้อหาที่สำคัญของบทเรียน	3.17	0.58	เหมาะสมปานกลาง
8. การใช้เทคนิคและเครื่องมืออุปกรณ์ช่วยเหลือในการเรียน	3.31	0.62	เหมาะสมปานกลาง
9. การทดสอบตนเอง การทบทวน และการเตรียมตัวในการเรียน	3.28	0.73	เหมาะสมปานกลาง
10. ยุทธวิธีในการสอบและการเตรียมตัวสอบ	2.83	0.67	เหมาะสมปานกลาง
รวม	3.02	0.61	เหมาะสมปานกลาง

โดยรวมนักเรียนมีพฤติกรรมอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$, $SD = 0.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนด้านกระบวนการรวบรวมข้อมูล สูงที่สุด ($\bar{X} = 3.70$, $SD = 0.73$) รองลงมา คือ ด้านการใช้เทคนิคและเครื่องมืออุปกรณ์ช่วยเหลือในการเรียน ($\bar{X} = 3.31$, $SD = 0.62$) และด้านทักษะคิดหรือเจตคติในการเรียน เป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 2.02$, $SD = 0.58$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนสถาบันปอเนาะใน กรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพแตกต่างกัน ที่มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ทั้ง 10 ด้าน

3.1 ผลการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนเพศชายและนักเรียนเพศหญิง

พฤติกรรมการเรียนรู้	ชาย (n=215)		หญิง (n=81)		p
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1. ด้านทัศนคติหรือเจตคติ	1.99	0.58	2.09	0.59	0.213
2. ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	3.06	0.45	3.20	0.48	0.027*
3. ด้านการจัดการกับเวลา	3.09	0.48	3.08	0.46	0.805
4. ด้านความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเรียน	3.03	0.66	3.30	0.68	0.002*
5. ด้านการมีสมาธิต่อการเรียน	2.67	0.65	2.71	0.73	0.582
6. ด้านกระบวนการรวบรวมข้อมูล	3.68	0.74	3.75	0.70	0.494
7. ด้านวิธีเลือกใจความสำคัญและจดจำเนื้อหา	3.21	0.59	3.08	0.55	0.078
8. ด้านการใช้เทคนิคและเครื่องมืออุปกรณ์	3.28	0.61	3.38	0.62	0.231
9. ด้านการทดสอบตนเองและการเตรียมตัว	3.24	0.72	3.39	0.75	0.140
10. ด้านยุทธวิธีและการเตรียมตัวสอบ	2.80	0.61	2.93	0.79	0.135

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนเพศชายและนักเรียนเพศหญิง ทั้ง 10 ด้าน พบว่า ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และด้านความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ผลการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 14 ถึง 19 ปี และนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 20 ถึง 30 ปี

พฤติกรรมการเรียน	อายุ 14-19 ปี (n=128)		อายุ 20-30 ปี (n=168)		p
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1. ด้านทัศนคติหรือเจตคติ	2.00	0.51	2.04	0.63	0.574
2. ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	3.17	0.44	3.05	0.47	0.028*
3. ด้านการจัดการกับเวลา	3.12	0.42	3.07	0.51	0.391
4. ด้านความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเรียน	3.22	0.68	3.01	0.65	0.010*
5. ด้านการมีสมาธิต่อการเรียน	2.69	0.63	2.67	0.70	0.831
6. ด้านกระบวนการรวบรวมข้อมูล	3.70	0.71	3.70	0.75	0.987
7. ด้านวิธีเลือกใจความสำคัญและจดจำเนื้อหา	3.20	0.61	3.16	0.56	0.564
8. ด้านการใช้เทคนิคและเครื่องมืออุปกรณ์	3.35	0.55	3.28	0.66	0.349
9. ด้านการทดสอบตนเองและการเตรียมตัว	3.33	0.72	3.24	0.73	0.296
10. ด้านยุทธวิธีและการเตรียมตัวสอบ	2.86	0.75	2.81	0.60	0.512

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 14 ถึง 19 ปี และนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 20 ถึง 30 ปี ทั้ง 10 ด้าน พบว่า ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเรียนนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 14 ถึง 19 ปีแตกต่างกับนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 20 ถึง 30 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ผลการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมของนักเรียนสถาบันปอเนาะในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับชั้น

พฤติกรรมการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านทัศนคติหรือเจตคติ	ระหว่างกลุ่ม	.040	2	.020	.057	.944
	ภายในกลุ่ม	101.417	293	.346		
	รวม	101.457	295			
2. ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	ระหว่างกลุ่ม	.096	2	.048	.218	.805
	ภายในกลุ่ม	64.366	293	.220		
	รวม	64.461	295			
3. ด้านการจัดการกับเวลา	ระหว่างกลุ่ม	.247	2	.124	.536	.586
	ภายในกลุ่ม	67.635	293	.231		
	รวม	67.883	295			
4. ด้านความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.773	2	.887	1.951	.144
	ภายในกลุ่ม	133.135	293	.454		
	รวม	134.909	295			
5. ด้านการมีสมาธิต่อการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	.032	2	.016	.034	.966
	ภายในกลุ่ม	135.402	293	.462		
	รวม	135.433	295			
6. ด้านกระบวนการรวบรวมข้อมูล	ระหว่างกลุ่ม	.133	2	.066	.121	.886
	ภายในกลุ่ม	159.962	293	.546		
	รวม	160.094	295			
7. ด้านวิธีเลือกใจความสำคัญและจดจำเนื้อหา	ระหว่างกลุ่ม	.375	2	.187	.547	.579
	ภายในกลุ่ม	100.335	293	.342		
	รวม	100.710	295			
8. ด้านการใช้เทคนิคและเครื่องมืออุปกรณ์	ระหว่างกลุ่ม	.531	2	.266	.689	.503
	ภายในกลุ่ม	112.906	293	.385		
	รวม	113.437	295			

พฤติกรรมการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
9. ด้านการทดสอบตนเองและการเตรียมตัว	ระหว่างกลุ่ม	.590	2	.295	.544	.581
	ภายในกลุ่ม	158.914	293	.542		
	รวม	159.504	295			
10. ด้านยุทธวิธีและการเตรียมตัวสอบ	ระหว่างกลุ่ม	1.261	2	.630	1.403	.248
	ภายในกลุ่ม	131.649	293	.449		
	รวม	132.910	295			

การศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนสถาบันปอเนาะในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับชั้นพบว่า พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 10 ด้าน

ตอนที่ 4 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนสถาบันปอเนาะในกรุงเทพมหานคร เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้

ปัญหาและข้อเสนอแนะ พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนสถาบันปอเนาะในกรุงเทพมหานคร เก็บรวบรวมข้อมูลโดยสัมภาษณ์คณะผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนด้านที่มีพฤติกรรมการเรียนน้อย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงพฤติกรรมการเรียน และเพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ นำเสนอเป็นความเรียง ดังนี้

1. ด้านทัศนคติหรือเจตคติในการเรียน เสนอให้ปรับเนื้อหาและวิธีการสอนให้มีความน่าสนใจและเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันมากขึ้น โดยมีการสื่อสารถึงคุณค่าที่แท้จริงของการเรียนศาสนา เพื่อให้นักเรียนเห็นว่าความรู้ทางศาสนาสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ นอกจากนี้ ยังเน้นว่าผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างแรงจูงใจและทัศนคติที่ดีต่อการศึกษา เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและอยากเรียนรู้

2. ด้านการมีสมาธิต่อการเรียน เสนอให้มีการจำกัดการใช้โทรศัพท์มือถือหรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ โดยเฉพาะในชั้นเรียน บางสถาบันมีการประชุมกับผู้ปกครองเพื่อขอความร่วมมือในการควบคุมการใช้งานโทรศัพท์นอกเวลาเรียน นอกจากนี้ ผู้บริหารยังเสนอให้ปรับวิธีการเรียนการสอนให้เป็นเชิงกิจกรรมมากขึ้น เช่น การทำงานกลุ่ม หรือการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างการมีส่วนร่วมและความสนุกสนานในชั้นเรียน ซึ่งจะช่วยเพิ่มความสนใจและสมาธิของนักเรียน

3. ด้านยุทธวิธีในการสอบและการเตรียมตัวสอบ ให้นักเรียนมีวินัยในการทบทวนบทเรียนเป็นประจำ และต้องการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการปลูกฝังวินัยการเรียนให้กับนักเรียน นอกจากนี้การจัดการเวลาของนักเรียนก็มีความสำคัญ ผู้บริหารหลายท่านสนับสนุนให้มีการวางแผนล่วงหน้าในการทบทวนบทเรียนและการสอบ และสำหรับนักเรียนที่มีภาระการเรียนหลายแห่งก็ต้องมีการจัดการตารางเวลาให้เหมาะสมเพื่อไม่ให้กระทบกับการเรียนหลักที่โรงเรียน

4. ด้านการสร้างวินัยและบรรยากาศการเรียนที่ดี ให้มีการสร้างบรรยากาศการเรียนที่น่าสนใจและเป็นกันเองเพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยใจจริง การฝึกฝนให้เกิดวินัยและความรับผิดชอบต่อการเรียนเป็นสิ่งสมควรปลูกฝังในนักเรียนตั้งแต่ในห้องเรียนและหอพัก เพื่อให้นักเรียนมีพฤติกรรมมารยาทที่ดีขึ้น นอกจากนี้หลายท่านยังเสนอให้ครูปรับวิธีการสอนให้ทันสมัยและสนุกสนานมากขึ้นเพื่อให้นักเรียนอยากเรียนรู้

5. บทบาทของผู้ปกครองในการแก้ไขพฤติกรรมมารยาทการเรียน ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน เช่น การกำหนดเวลาในการใช้โทรศัพท์มือถือและการสนับสนุนให้นักเรียนทบทวนบทเรียน การประชุมระหว่างครูและผู้ปกครองเพื่อพูดคุยถึงแนวทางในการแก้ปัญหาที่เป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความร่วมมือและความเข้าใจที่ดี

6. ด้านพฤติกรรมมารยาทเรียนของนักเรียนเพศชายและเพศหญิง ความแตกต่างนี้ไม่ได้สะท้อนว่าเพศใดมีแรงจูงใจสูงหรือต่ำกว่า แต่แสดงถึงลักษณะการเรียนรู้และการตอบสนองต่อความกดดันที่ต่างกัน แนวทางการพัฒนาควรให้มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความสนใจเฉพาะของแต่ละเพศ เช่น การเชื่อมโยงเนื้อหาที่กระตุ้นความสนใจของนักเรียน และสร้างบรรยากาศที่ลดความกดดันในกลุ่มที่มีความวิตกกังวลสูง

7. ด้านพฤติกรรมมารยาทเรียนของนักเรียนช่วงอายุ 14-19 ปี และ 20-30 ปี ความแตกต่างนี้สะท้อนถึงลักษณะเฉพาะของแต่ละช่วงวัย แนวทางการพัฒนาควรมุ่งเน้นการสนับสนุนวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของแต่ละช่วงวัย เช่น การจัดกิจกรรมที่ช่วยลดความวิตกกังวลในกลุ่มวัยรุ่น และการสนับสนุนเป้าหมายการเรียนระยะยาวในกลุ่มวัยรุ่นผู้ใหญ่เพื่อกระตุ้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้คงอยู่

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพฤติกรรมมารยาทเรียนของนักเรียนสถาบันปอเนาะในกรุงเทพมหานคร อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนสถาบันปอเนาะในกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนสถาบันปอเนาะในกรุงเทพมหานครมีพฤติกรรมการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง แต่ด้านทัศนคติหรือเจตคติในการเรียนอยู่ในระดับต่ำที่สุด สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 5 ท่าน ที่เชื่อว่านักเรียนบางส่วนขาดแรงจูงใจหรือความตั้งใจในเชิงลึกต่อการเรียนศาสนา เนื่องจากไม่ได้เลือกมาเรียนด้วยตนเอง แต่ถูกส่งมาโดยครอบครัว ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักเรียนมีพื้นฐานความสนใจและเป้าหมายที่แตกต่างกัน บางคนมีเป้าหมายชัดเจนในการพัฒนาตนเอง แต่บางคนมองว่าการเรียนศาสนาไม่มีความสำคัญในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ยังพบปัญหาด้านการจัดการเวลาและสมาธิ ซึ่งอาจเกิดจากปัจจัยสิ่งรบกวนต่าง ๆ ส่งผลให้นักเรียนบางส่วนขาดความสนใจและแรงจูงใจในการศึกษา แม้ในบริบทของการศึกษาศาสนาอิสลามที่ต้องการความศรัทธาและตั้งใจในการเรียนเพื่อปฏิบัติตามหลักศาสนา การเรียนรู้จึงอาจไม่มีประสิทธิภาพ หากขาดเจตคติที่ดี ผลดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญญา แซ่ลิม และคณะ (2563) ที่พบว่าทัศนคติในการเรียนส่งผลกระทบบ่อยมากต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยนักเรียนที่มีทัศนคติเชิงบวกจะมีพฤติกรรมการเรียนที่ดีกว่า ขณะที่นักเรียนที่มีทัศนคติเชิงลบหรือไม่มีความตั้งใจจะมีผลการเรียนที่ต่ำลง

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนสถาบันปอเนาะในกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ และระดับชั้น

พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนจำแนกตามเพศ

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนเพศหญิงและเพศชายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนเพศหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่า และมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเรียนสูงกว่านักเรียนเพศชาย สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ที่เชื่อว่านักเรียนเพศหญิงมักใส่ใจรายละเอียดและจัดการเวลาการเรียนอย่างมีระบบ ส่งผลให้เกิดความกังวลเมื่อต้องเผชิญกับความคาดหวังหรือความยากลำบาก ส่วนเพศชายแสดงแรงจูงใจผ่านกิจกรรมเชิงปฏิบัติและการเรียนรู้แบบยืดหยุ่น ทำให้พวกเขามีความกังวลน้อยกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนเพศหญิงมีความรับผิดชอบและใส่ใจในรายละเอียดของการเรียนสูง โดยให้ความสำคัญกับอนาคตด้านการศึกษาและการทำงาน ส่งผลให้พยายามพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ ขณะเดียวกัน ความแตกต่างด้านแรงจูงใจและความวิตกกังวลระหว่างเพศอาจมาจากลักษณะการเรียนรู้และการจัดการอารมณ์ที่ต่างกัน โดยเพศหญิงมุ่งเน้นการเรียนเชิงลึกและการทำผลงานให้สมบูรณ์แบบ ทำให้เกิดแรงกดดันและความกังวลมากกว่า ส่วนนักเรียนเพศชายมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความวิตกกังวลน้อยกว่าเพศหญิง โดยธรรมชาติของ

เพศชายมักไม่แสดงความอ่อนไหวและให้ความสำคัญกับปัจจัยต่าง ๆ น้อยกว่า ซึ่งส่งผลให้สามารถจัดการกับความเครียดในการเรียนได้ดีกว่า แต่ในขณะเดียวกัน อาจทำให้ขาดความกระตือรือร้นในการเรียนและไม่มุ่งมั่นพัฒนาตนเองเท่าที่ควร สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภณทิรา เตชบรรเกียรติ (2561) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับความเครียดด้านการเรียนในนักเรียนมัธยมปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน พบว่า นักเรียนเพศหญิงมีความเครียดด้านการเรียนสูงกว่าเพศชาย

พฤติกรรมกรเรียนของนักเรียนจำแนกตามอายุ

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนวัย 14-19 ปีมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและมีความวิตกกังวลมากกว่านักเรียนวัย 20-30 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บทสัมภาษณ์ผู้บริหารระบุว่านักเรียนวัย 14-19 ปีมักมีความกระตือรือร้นและต้องการพิสูจน์ตนเองเพื่ออนาคต จึงเกิดแรงกดดันและความวิตกกังวลสูง ขณะที่นักเรียนวัย 20-30 ปี มีเป้าหมายชีวิตชัดเจนกว่าและมั่นคงทางอารมณ์ แต่ต้องจัดการกับภาระชีวิตอื่น ๆ ซึ่งอาจลดแรงจูงใจในการเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนวัย 20 ปีขึ้นไปมีประสบการณ์ชีวิตมากกว่า สามารถจัดการความเครียดและปรับตัวได้ดีขึ้น สะท้อนถึงความเข้าใจสถานการณ์ที่พวกเขาเผชิญ ความแตกต่างดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Erikson ที่ระบุว่าวัยรุ่นตอนต้นเน้นการค้นหาอัตลักษณ์และพัฒนาความมั่นใจ ส่งผลให้แรงจูงใจสูงและวิตกกังวลเมื่อไม่ประสบความสำเร็จ ขณะที่วัยรุ่นตอนต้นมุ่งเน้นความมั่นคงและสมดุลชีวิต ซึ่งลดความวิตกกังวลและแรงจูงใจในการศึกษา สอดคล้องกับงานของ ภณทิรา เตชบรรเกียรติ (2561) ที่พบว่า วัยรุ่นตอนปลายเผชิญการเปลี่ยนแปลงหลายด้าน ทำให้เกิดแรงจูงใจสูงแต่ความวิตกกังวลเพิ่มขึ้น

พฤติกรรมกรเรียนตามระดับชั้นการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมกรเรียนของนักเรียนสถาบันปอเนาะในกรุงเทพมหานครเมื่อจำแนกตามระดับชั้นการศึกษา ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักเรียนในสถาบันปอเนาะมีสภาพแวดล้อมการเรียนที่คล้ายคลึงกันในด้านวิธีการสอน สภาพแวดล้อมทางกายภาพ และการเข้าถึงทรัพยากรการศึกษา ทำให้นักเรียนในทุกระดับชั้นมีพฤติกรรมกรเรียนที่ไม่แตกต่างกันมาก อย่างไรก็ตาม นักเรียนในชั้นชานาวี 3 อาจมีเป้าหมายกรเรียนและประสบการณ์ที่ชัดเจนกว่าเนื่องจากการสั่งสมความรู้มานานกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ ผ่องใส เพ็ชรรักษ์ (2555) ที่พบว่า พฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยไม่มีความแตกต่างกันตามชั้นปี โดยนักศึกษาในทุกชั้นปีเผชิญกับความท้าทายและปัจจัยกระตุ้นกรเรียนที่คล้ายคลึงกัน ทั้งนี้การสนับสนุนในช่วงเริ่มต้นของกรเรียนมีความสำคัญในการสร้างรากฐานพฤติกรรมกรเรียนที่ดีในระยะยาว

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาพฤติกรรม การเรียนของนักเรียนในสถาบันปอเนาะ

ด้านทัศนคติหรือเจตคติในการเรียน ผลวิจัยพบว่า นักเรียนมีทัศนคติด้านการเรียนในระดับต่ำ สาเหตุหลักมาจากการถูกส่งมาเรียนโดยไม่ได้เลือกเอง ส่งผลให้ขาดแรงจูงใจและสมาธิ แนวทางพัฒนา คือการปรับเนื้อหาให้เชื่อมโยงกับชีวิตจริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Zimmerman (2002) ที่ชี้ให้เห็นว่าการเชื่อมโยงเนื้อหาการเรียนรู้ออกไปจากชีวิตจริงสามารถช่วยเพิ่มแรงจูงใจและความสนใจของ นักเรียนได้ ใช้กิจกรรมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการกระตุ้น ให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการศึกษา

ด้านการมีสมาธิและการเอาใจใส่ต่อการเรียน ผลวิจัยพบว่า นักเรียนมีปัญหาสมาธิและ การใส่ใจเรียน เนื่องจากปัจจัยภายนอก เช่น ความขัดแย้งในครอบครัว ความรัก และการใช้โซเชียล มีเดีย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Junco (2012) ที่พบว่า การใช้โซเชียลมีเดียมากเกินไปส่งผลต่อ สมาธิและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา แนวทางพัฒนาคือปรับหลักสูตรให้ทันสมัย ผักครูใช้ เทคนิคการสอนแบบมีส่วนร่วม และจัดกิจกรรมนอกสถานที่

ด้านยุทธวิธีในการสอบและการเตรียมตัวสอบ ผลวิจัยพบว่า ปัญหาหลักคือการจัดการเวลา และการสรุปเนื้อหาสำหรับการสอบ นักเรียนบางส่วนไม่ได้เตรียมตัวล่วงหน้าแม้จะมีการจัดเวลาและ แนวข้อสอบให้แล้ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pauk & Owens (2013) ที่ระบุว่า การขาดทักษะ ในการจัดการเวลาเป็นอุปสรรคสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้นแนวทางพัฒนาคือการปลูกฝัง วินัย ทบทวนบทเรียน สอนทักษะการสรุปเนื้อหา และฝึกวิเคราะห์คำถามข้อสอบเพื่อช่วยให้นักเรียน บริหารเวลาและเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

1. พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน โรงเรียนควรจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อสร้างความเข้าใจ เกี่ยวกับเป้าหมายและคุณค่าของการศึกษาศาสนาให้แก่แก่นักเรียนและผู้ปกครอง
2. การเตรียมตัวสอบ จัดกิจกรรมส่งเสริมการจัดการเวลาและวางแผนการเรียนรู้ พร้อมสร้าง วินัยในการทบทวนบทเรียน และจัดทำสื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสอบ รวมถึงให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่มีปัญหาในการจัดการเวลาและความวิตกกังวล
3. การมีสมาธิและเอาใจใส่ต่อการเรียน จัดกิจกรรมสร้างความเข้าใจแก่ผู้ปกครองถึงบทบาท ครอบครัวต่อการเรียนรู้ และจัดการเรียนการสอนที่นักเรียนมีส่วนร่วมมากขึ้น เพื่อส่งเสริมสมาธิ

4. ความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเรียน ส่งเสริมการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและจัดกิจกรรมลดความกังวล พร้อมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้อันช่วยให้นักเรียนมีความมั่นใจและเห็นความสำเร็จในตนเอง

5. การให้ความสำคัญกับการศึกษาศาสนาอิสลาม พัฒนาสื่อการเรียนการสอน

6. การปรับปรุงหลักสูตร พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย ยืดหยุ่น และใช้การสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง พร้อมอบรมครูให้มีทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อรองรับการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

รายการอ้างอิง

ชัชวาลย์ เรื่องประพันธ์. (2543). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
นุชจรี หงษ์เหลี่ยม. (2559). การศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิก ปีการศึกษา 2559 คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล. *วารสารเวชบันทึกศิริราช*, 10(3), 166-173.

ผ่องใส เพ็ชรรักษ์, อาทร จิตสุนทรชัยกุล และศิริรัตน์ แจ่มรักษสกุล. (2555). *การศึกษาถึงการศึกษากฎติกรรมการเรียนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์*. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยสถาบันปอเนาะ พ.ศ. 2547. (2548, 21 ตุลาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 122/ตอนพิเศษ 118.

ภัณฑิรา เตชบวรเกียรติ. (2561). *ความเครียดด้านการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน*. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

มุฮัมมัดอาลี วาเต๊ะ. (2557). *สมรรถนะอันพึงประสงค์ของครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียนในสถาบันศึกษาปอเนาะ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานอกระบบเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สมาคมนักเรียนเก่าอาหรับแห่งประเทศไทย. (2558). *พระมหาคัมภีร์อัลกุรอานพร้อมคำแปลเป็นภาษาไทย*. มะดีนะฮฺ, ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย: ศูนย์กษัตริย์ฟาฮัด เพื่อการพิมพ์อัลกุรอาน.

สุกัญญา แซ่ลิ้ม, วรินทร์ธร จงเจริญ และกาญจนา ศรีสมบุญ. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษา: กรณีศึกษาจังหวัดชลบุรี. *วารสารศึกษาศาสตร์*

มหาวิทยาลัยบูรพา, 21(2), 67-89.

- ไหม่มณี รักษาพรมราช. (2559). ความสำคัญของ “ปอเนาะ” ในสังคมมุสลิมท้องถิ่นชายแดนใต้. *บทความสาธยายปีที 2 มุลินธิเล็ก-ประไพ วิริยะพันธ์*.
- อับบัส ยีร์น. (2559). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการคงสภาพระบบดั้งเดิมของสถาบันศึกษาปอเนาะในอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อรพิน ศิริสัมพันธ์. (2550). *การศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Claire E., Weinstein, Palmer, D. R., & Schulte, A. C. (1987). *The Learning and Study Strategies Inventory (LASSI): User's manual*. H&H Publishing.
- Cronbach, L. J. (1970). *Essentials of psychological testing* (3rd ed.). Harper & Row.
- Junco, R. (2012). The relationship between frequency of Facebook use, participation in Facebook activities, and student engagement. *Computers & Education, 58*(1), 162–171.
- Mayer, R. E. (2009). *Multimedia Learning* (2nd ed.). Cambridge University Press.
- Pauk, W., & Owens, R. J. Q. (2013). *How to study in college*. Cengage Learning.
- Roediger, H. L., & Butler, A. C. (2011). The critical role of retrieval practice in long-term retention. *Trends in Cognitive Sciences, 15*(1), 20-27.
- Yamane, T. (1967). *Statistics: An introductory analysis* (2nd ed.). Harper & Row.
- Zimmerman, B. J. (2002). Becoming a self-regulated learner: An overview. *Theory into Practice, 41*(2), 64–70.
- Zusho, A., Pintrich, P. R., & Coppola, B. (2003). Skill and will: The role of motivation and cognition in the learning of college chemistry. *International Journal of Science Education, 25*(9), 1081-1094.